

Тому стреси, що виникають у період сесії, часто набувають хронічного й до того ж комбінованого характеру, оскільки викликаються одночасною дією кількох чинників. Неодноразовий або тривалий вплив комплексу стресових дій при недостатній стійкості нервової системи й організму в цілому утруднює цілеспрямовану розумову роботу, знижує ефективність праці студентів, погіршує результативність їхньої діяльності. Тому деякі студенти складають іспити гірше, ніж навчаються протягом семестру [2].

Отже, за результатами розвідки можемо стверджувати, що рейтингова система навчання й оцінювання успішності студентів дає можливість поєднати в собі всі переваги традиційних способів контролю і звести до мінімуму недоліки кожного з них. Оцінюючи студентів, також необхідно враховувати потенційні негативні наслідки впливу стресу і впроваджувати в навчально-виховний процес психологічну підтримку для студентів: розробити заходи профілактики та корекції рівня нервово-психічної напруженості, що, своєю чергою, дасть можливість запобігти розладам психічного і соматичного здоров'я студентів, підвищити задоволеність навчанням, поліпшити психологічний клімат у студентських групах.

Список використаних джерел

1. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: методичний посібник для студентів магістратури / С. С. Вітвицька. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
2. Данілова О.А. Екзаменаційний стрес як фактор впливу на емоційний стан студента [Електронний ресурс] / О.А. Данілова. – Електрон. Дані. – Режим доступу: <http://stud.wiki/psychology/2c0b65625a3bc68b4c53b8842121>
3. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / А.І. Кузьмінський. – К.: Знання, 2005. – 486 с.
4. Оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності студентів [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://npu.edu.ua/e-book/book/html/D/ispu_kiovist_Ficyla_Pedagogika_VSh/830.html
5. Щербатых Ю.В. Экзаменационный стресс (диагностика, течение и коррекция) / Ю.В.Щербатых. – Воронеж: ИАН, 2000. – 168 с.

КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ОСВІТИ: ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Баштан В.П., Корнєєв О.В., Литвиненко В.С., Муковоз О.С., Чернобай А.В.

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

У сучасному світі основний показник якості здобутої освіти – конкурентоспроможність. Завдання педагога – надання майбутнім медикам систем інтегрованих фундаментальних і клінічних знань, умінь, навичок, мислень, що формують у них адаптаційні здібності та здатність до професії лікаря.

In the modern world a basic index of the education quality is competitiveness. The aim of the teacher is to provide the future physicians with systems of the integrated fundamental and clinical knowledge, abilities, skills, thinking that form their adaptive abilities.

Ключові слова: медична освіта, інновації, оцінка навчання, якість освіти, характеристики якості освіти, якість результату освіти, мотивування якості.

Розв'язання сучасних проблем кадрової політики в системі охорони здоров'я полягає не лише у впровадженні нових форм післядипломної підготовки лікарів, а й у адаптації вже чинних (спеціалізація, тематичне удосконалення тощо) до сучасних потреб медичної галузі відповідно до Закону України «Про вищу освіту» [2].

Більшість науковців і практиків, які працюють у галузі освіти, вважають центральною проблемою реформування освіти саме підвищення її якості. Нині основне завдання науково-педагогічних працівників полягає в усвідомленні цієї проблеми, розумінні того, що таке якість освіти, чим вона визначається та від чого залежить, як її можна підвищити та чому з такими труднощами просувається цей процес [1].

Міжнародною організацією зі стандартизації ІСО прийняте таке визначення якості: «Якість – сукупність характеристик об'єкта, що відносяться до його здатності задовольняти встановлені та передбачувані потреби».

Досягнення характеристик якості залежить від управління, що забезпечує їхні величини, комплекс і сполучення. Якість розглядається не тільки як результат діяльності, а і як можливості його досягнення у вигляді внутрішнього потенціалу та зовнішніх умов, а також як процес формування характеристик. Освіта, як і будь-який процес або результат діяльності людини, має визначену якість. Найбільш точним у концептуальному розумінні є розуміння якості освіти як комплексу характеристик освітнього процесу, що визначають послідовне і практично ефективне формування компетентності та професійної свідомості. Послугуючись цим визначенням, можна виділити три групи характеристик: якість потенціалу досягнення мети освіти, якість процесу формування професіоналізму та якість результату освіти.

Якість потенціалу виражається в таких характеристиках як якість мети освіти, якість освітнього стандарту, якість освітньої програми, якість матеріально-технічної бази освітнього процесу, якість викладацького складу, якість учнів, якість інформаційно-методичної бази.

Якість процесу формування професіоналізму – це якість технології освіти, контролю освітнього процесу, якість мотивації викладацького складу на творчість та ефективність педагогічної роботи, якість ставлення учнів до освіти, інтенсивність освітнього процесу, управління освітою, методи презентації навчальних досягнень.

Якість результату освіти – це усвідомлення професіоналізму, розпізнавання і реалізація індивідуальних здібностей та особливостей, працевлаштування, кар'єра і зарплата, оволодіння методологією самоосвіти, знання, практичні навички.

Кожна з цих характеристик вимагає окремого аналізу та вивчення можливості її виміру й оцінки, урахування в

практиці організації навчального процесу.

В узагальненому визначенні та своєму підсумковому представленні якість освіти – це комплекс характеристик компетентностей і професійної свідомості, що відбивають здатність фахівця здійснювати професійну діяльність відповідно до вимог сучасного етапу розвитку економіки, на визначеному рівні ефективності та професійного успіху, із розумінням соціальної відповідальності за результати професійної діяльності [5].

Якість освіти характеризує не тільки результат освітньої діяльності – властивості фахівця – випускника навчального закладу, а й фактори формування цього результату, що залежить від мети освіти, змісту і методології, організації та технології – це саме ті характеристики, на формування яких необхідно свідомо впливати, а отже, якими необхідно керувати. Освіта має потребу в системі управління якістю, яку повинен мати кожний навчальний заклад. Така система неможлива без сучасної комплексної системи оцінки як якості освіти в цілому, так і її складових окремо.

Професіоналізм – це основа опанування будь-якої професії. Успіх у лікувальній діяльності майже на сто відсотків залежить від професіоналізму лікаря. Досягти професіоналізму можна лише завдяки глибині засвоєння знань із теоретичних та клінічних дисциплін і, передусім, тих, які безпосередньо необхідні лікареві в його практичній діяльності. Непомірний обсяг інформації в біології та медицині призводить до втрати орієнтації в основних і другорядних знаннях, необхідних студентам і лікарям для їхньої практичної діяльності. Нині постала нагальна потреба в систематизації інформації та приведенні її до стислих понять, але без втрати головних моментів, необхідних для сприймання і використання. Досягти цієї мети можна за допомогою створення алгоритмів, які несуть у собі стислий і одночасно місткий обсяг інформації. Алгоритми можуть бути представлені в описовому, графічному, іконографічному та мультимедійному вигляді з використанням математичних формул, цифрових даних. У такому різномудрому вигляді інформація засвоюється краще, оскільки ті, хто засвоює її, мають різні форми сприймання.

Головним системотворчим елементом будь-якого ВНЗ є освітня складова, професійна спрямованість якої відбивається у змісті освітньої програми, яка складається з певних дисциплін. Ключовими тенденціями забезпечення високого рівня освіти стають організація студентів та створення оптимальних умов для їх навчання і розвитку. Якість освіти виступає як комплексний показник, що синтезує етапи становлення особистості, умови й результати навчально-виховного процесу, критерії ефективності діяльності освітньої установи, відповідність реально досягнутих результатів наявним нормативним вимогам, соціальним та особистісним очікуванням. Зважаючи на сучасні уявлення про якість навчання як про єдність внутрішньої та зовнішньої структури об'єкта, слід зазначити, що під час контролю й оцінки знань студентів слід урахувувати не тільки окремі властивості в їх сукупності, а й ознаки, а також характеристики внутрішньої визначеності [4].

Сучасний етап розвитку освіти в Україні характеризується відходом від тоталітарної уніфікації і стандартизації педагогічного процесу, інтенсивним переосмисленням цінностей, пошуками нового в теорії та практиці навчання і виховання. Інтенсивне реформування освіти в Україні вимагає наполегливих пошуків трансформування освітнього процесу на гуманістичних засадах. Одним із виявів такого трансформування є інноваційні технології, що передбачають якісно нові перетворення як педагогічного процесу в цілому, так і його складових, і сприяють істотному підвищенню його ефективності [3].

Одним із важливих напрямів навчання студентів-медиків є впровадження сучасних інноваційних технологій, а також надання знань студентам із питань сучасних методів діагностики та лікування онкологічних хворих. Такий досвід викладачів кафедр отримують завдяки участі в науково-практичних конференціях, з'їздах, конгресах онкологів із міжнародною участю. На цих зустрічах провідні онкологи України ознайомлюються з досягненнями онкологів світу в галузях використання сучасного діагностичного і лікувального обладнання, виконання поширених або органозберігальних операцій. Важливо, що на таких наукових форумах увага приділяється як питанням реабілітації онкологічних хворих, так і питанням профілактики онкологічних хвороб. Знання, отримані викладачами на цих конференціях, передаються студентам на лекціях і практичних заняттях.

Повертаючись до питання контролю якості навчання, слід зазначити, що введення в повсякденну практику електронного журналу ВДНЗУ «УМСА» дає змогу підвищити вимогливість до студентів із одночасним стимулюванням студентів до вивчення дисципліни. Це можна розцінювати як інноваційну технологію контролю якості.

Отже, інноваційні технології за всього їх розмаїття мають конкретне втілення у навчальний процес з урахуванням як матеріально-технічної бази кожної кафедри, так і тих процесів, які відбуваються при реформуванні освіти в Україні в цілому, а використання активних технологій і методів навчання в підготовці фахівців медичних ВНЗ дозволяє успішно розвивати професійні та загальнокультурні компетенції, стимулювати й активізувати пізнавальну активність студентів, домагатися високого ступеня самостійності. Саме це і є шляхом до вдосконалення якості підготовки лікарів у сучасних умовах.

Список використаних джерел

1. Думанський Ю.В. Сучасний стан та перспективи викладання онкології в Україні у форматі імплементації «Закону про вищу освіту» / Думанський Ю.В., Коньков М.В. // Медична газета «Здоров'я України». – К., 2017. – С. 34 – 36.
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (Редакція станом на 01.07.2014) // zakon. Rada.gov.ua
3. Почерняєва В.Ф. Питання вдосконалення якості викладання радіології у сучасних умовах / Почерняєва В.Ф., Баштан В.П., Васько Л.М., Жукова Т.О., Нестуля К.І., Дуднік Т.А. // Удосконалення якості підготовки лікарів у сучасних умовах: матер. навч.-наук. конф. з міжнар. уч. – Полтава, 2016. – С. 13 – 15.
4. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ «ЦС», 2015. – 32 с.
5. Філоненко М.М. Методика викладання у вищій медичній школі на засадах компетентнісного підходу: методичні рекомендації / М.М. Філоненко. – К.: НМУ ім. О.О. Богомольця, 2016.